

indulgentiis, aut literis Apostolicis, quibuscunque personis, dignitatibus, ordinibus, aut locis religiosis vel secularibus generaliter vel singulariter sub quacunque forma, vel expressione verborum concessis (quæ noluit aliquibus in prædictis quomodolibet suffragari) ipso facto excommunicationis sententiæ voluit subiacere. Nos autem attendentes, quod argumentis frequenter, & collationibus latens veritas aperitur, quodque sub eadem litera sæpe latet multiplex intellectus: necnon esse difficile, volentibus constitutionem prædictam perfecte legere ac intelligere poenas adjectas in Constitutione hujusmodi devitare: viam veritatis aperire volentes, & periculis, quæ ex prædictis possent literatæ personæ præcipue scholasticæ incurere, salubriter obviare, præsertim cum de novo suborta sint aliqua dubia, circa quæ posset periclitari veritas, & erroribus via pandi, nisi liceret conferre super contentis in constitutione hujusmodi, & disputare: prohibitiones & poenas prædictas tam latas, quam comminatas & earum effectus, in fratrum nostrorum ac multorum Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Prælatorum, necnon multorum professorum utriusque juris, & multorum sacræ Theologiæ magistrorum præsentia, dum consistorium teneremus, auctoritate Apostolica duximus usque ad sedis Apostolicæ beneplacitum suspendendas. Per suspensionem autem hujusmodi nequaquam licentiam cuiquam intendimus impertiri, quod contra fratrum regulam prædictorum dogmatizare, scribere seu determinare, prædicare seu prave loqui liceat publice, vel occulte: quinimo hæc omnibus, & singulis auctoritate prædicta districtius inhibemus. Ne autem in posterum præmissarum prohibitionum, & poenarum suspensio in dubium revocari valeat, aut alicui propter defectum probationis impingi, quod velut transgressor prohibitionum ipsarum in poenam seu poenas incidere antedictas: nos volentes super hoc de opportuno remedio providere, chartas seu membranas suspensionem continentem eandem, appendi seu affigi in majoris Ecclesiæ Avenion. olliis, seu superliminaribus faciemus, quæ suspensionem prædictam suo quasi sonoro præconio, & patenti iudicio publicabunt. Dat. Aven. 7. Cal. April. Ann. 6.

C A P. III.

Dominium verum, quæ perveniebant ad fratres Minores, restitutum ab Ecclesia Romana, simplici usu facti fratribus ipsis reservato in c. exiit qui seminat. eod. tit. lib. 6. summus Pontifex refutat: multiplici ratione probans eos non posse habere in re aliqua simplicem usum facti: & statuit quod de cetero nullum jus nullumque dominium habeat Ecclesia Romana in hujusmodi rebus, quæ in posterum conferentur, vel offerentur ipsis fratribus. Hæc extravagans est multum juridica, & subtilis in plevisque locis, præsertim ubi probas usum simplicem non posse constitui in rebus usu consumptibilibus.

Ad conditorem canonum non est dubium pertinere, cum statuta a se vel prædecessoribus suis edita obesse percipit potius, quam prodesse, ne ulterius obesse valeant, providere. Dudum siquidem felicis record. Nicolaus quartus prædecessor noster, attente prospiciens in almi confessoris beati videlicet Francisci regula contineri, quod nihil sibi approprient, neque domum, neque locum, neque rem aliquam aliam sui ordinis professores, ac considerans diligenter, quod per piæ recordationis Gregorii Papæ IX. & nonnullos alios prædecessores ejusdem fuerat declaratum, hoc debere servari, tam in speciali, quam in communi: necnon & consideranter attendens, nonnullos fratribus ipsis detrahere, impingentes eisdem, quod regulam & declarationes hujusmodi non observabant, pieque considerans

a De utilitate disputationis omnino vide Sylvam nuptialem Joannis de Nevizan. in princ. Font.

ora contra præmissos fratres oblatrantium claudere, ac professorum ipsorum conscientias providere, inter alia ordinavit & sanxit, omnium utensilium & librorum, rerumque mobilium, & præsentium, & etiam futurarum, Ecclesiarum quoque & oratoriarum ac cœmeteriorum tam præsentium, quam etiam futurorum, necnon & aliarum emptarum, & eleemosynis divinis oblatarum seu concessarum dictis fratribus (in quibus tamen offerentes seu concedentes ipsa nihil in ipsis sibi ducerent reservandum) proprietatem & dominium plene ac libere ad se & Romanam Ecclesiam pertinere, ipsa in se recipiens, ac antedictam Ecclesiam, simplici usu facti duntaxat in rebus & bonis hujusmodi reservato fratribus antedictis. Et quia nonnunquam libros, & alia mobilia supradicta vendi expedit, seu etiam commutari, fratribus ipsis in eadem ordinatione concessit, ut res ipsas cum rebus aliis, quarum usum habere licet ipsis fratribus (dummodo generalis, & provincialium ministrorum conjunctim, vel divisim auctoritas intercederet) possent libere commutare. Sed & quia fratribus ipsis pecuniam per se, vel per alium recipere ipsorum regula districtius interdicat, voluit & concessit, quod si vendi contingeret res mobiles antedictas pretio æstimato, quod hujusmodi pretium per procuratorem deberet recipi, a præfata sede, vel Cardinali gubernatore ejusdem ordinis deputandum, per procuratorem eundem in rem licitam, cujus usus esset permissus ejusdem ordinis fratribus, expendendum: hoc adjecto, quod possent de vilibus rebus mobilibus, vel parum valentibus fratres ipsi pietatis seu devotionis intuitu, vel pro alia honesta causa, & rationabili (obstant tamen super hoc superiorum suorum licentia) intra vel extra dictum ordinem ordinare. Quamquam autem pia consideratione motus prædecessor noster ordinavit, supradicta illa dicto ordini existimans profutura: ipsa tamen attento modo utendi fratrum ipsorum ac dictæ Ecclesiæ subsecuta patientia circa ipsum non profuisse, sed potius tam ipsis fratribus quam multis aliis obfuisse, subsequens magistra rerum experientia noscitur declarasse. Ipsi quidem fratribus quantum ad statum perfectionis nequaquam profuit reservatio domini supradicta: cum enim perfectio vitæ Christi principaliter, & essentialiter in charitate consistat, quæ ab Apostolo perfectionis vinculum dicitur, & quæ unit seu jungit aequaliter in via hominem suo fini: ad quam per contemptum bonorum temporalium, & ipsorum expropriationem via disponitur, per hoc præcipue, quod sollicitudo, quam temporalia in acquirendo, conservando, & dispensando exigunt, quæ plerumque ab actu charitatis retrahit, amputetur: restat quod si sollicitudo eadem post expropriationem hujusmodi, quæ ante ipsam inerat, perseveret, ad perfectionem hujusmodi talis expropriatio valeat nihil conferre: constat autem, quod post ordinationem prædictam non fuerint in acquirendis ac conservandis bonis prædictis in iudicio & extra minus solliciti, quam ante illam fuerant fratres ipsi, quamquam sint religiosi mendicantes alii, habentes aliqua in communi. Adhuc nec utique profuit dictis fratribus ordinatio supradicta, quantum ad hoc, quod propter carentiam talis proprii se pauperiores dicere valeant, quam si res ipsas cum illo (quo carere se dicunt) dominio obtinerent. Licet etiam prædecessor noster prædictis dominium earum rerum, quæ ipsis fratribus offerri seu conferri, aut alias obvenire contingerit, quarum tamen usum facti duntaxat habere licet ordini, vel fratribus antedictis (usu facti simplici prædictis fratribus reservato) in se Romanamque Ecclesiam recipiendum duxerit, ac libere pertinere decreverit, ut superius est expressum: attento tamen ipsorum fratrum utendi modo, & ejus effectu, ac patientia circa modum ipsum Romanæ Ecclesiæ subsecuta non ipse usus fratrum dici debet, sed potius Romanæ Ecclesiæ dominium

anum esse simplex. Quis enim simplicem usufructum dicere poterit, cui rem usufructuam licet permutare, vendere, ac donare? proculdubio hæc naturæ repugnare noscuntur, nec ad usufructum pertinere, quæ tamen de rebus mobilibus antedictis faciunt fratres ipsi. Quod autem dominium Romanæ Ecclesiæ reservatum simplex censeatur debeat, ex hoc patet, quod ex illo nullum eidem Ecclesiæ temporale obvenit hæcenus commodum, nec speratur, quod obvenire debeat in futurum, cum nec intentio reservantis, nec fratrum ipsorum fuerit, quod ad quemcumque alium, quam ad fratres dictarum rerum perveniret compendium, quod proculdubio modus utendi fratrum ipsorum, & Romanæ Ecclesiæ subsecuta patientia evidenter declaravit. Et quod talis intentio fuerit ordinantis, & ex hoc patet, quod illarum rerum sibi, & Ecclesiæ Romanæ dominium duntaxat retinuit, quarum usum facti liceret habere ordini, vel fratribus antedictis: talis autem domini carentia re in præfata, ac spe in futurum omnimodo denudati, quoad paupertatem temporalem, quam altiorem (præ mendicantibus aliis in communi habentibus) sibi vendicant dicti fratres, pauperem non efficit non habentem. Quod autem a quoad res, quæ usu consumuntur, non sint censendi usufructuarii fratres ipsi, ex sequentibus liquet satis: dicere siquidem, quod in talibus rebus usus juris vel facti separatus a proprietate rei seu dominio possit constitui, repugnat juri, & obviat rationi, nec prædecessoris nostri prædicta fuisse videtur intentio, Romanæ Ecclesiæ talium bonorum dominium reservare. Quis enim sanæ mentis credere poterit, quod intentio fuerit tanti patris, unius ovi, seu casei, aut frusti panis, & aliorum usu consumptibilium, quæ sæpe fratribus ipsis ad consumendum e vestigio conferuntur, dominium Romanæ Ecclesiæ, & usum fratribus retinere? profecto probabile non videtur, præsertim cum illorum bonorum duntaxat dominium præfata Ecclesiæ reservaverit, quorum simplex usus facti pertinere potest ad fratres dicti ordinis, quod nequaquam potest in rebus usu consumptibilibus reperiri, in quibus nec jus utendi, nec usus facti, separata a rei proprietate seu dominio possunt constitui, vel haberi. Et quod de talibus rebus non intellexerit, evidenter ostendit, dum respondet legi dicenti, non posse usufructum a dominio perpetuo separari, ne dominium dominis, semper abscedente usu, inutile redderetur: quæ quidem lex de rebus illis intelligitur, quarum penes unum usus rei, & penes alium dominium possit (licet inutile) remanere, quod nequaquam in rebus usu consumptibilibus potest esse, cum in illis per usum, vel ab usum usufructuarii substantia talis rei esse desinat, & per consequens proprietatis etiam inutilis non subsistat. Cum enim usufructus, prout est in re constitutus, qui servitus dicitur personalis, & pro quo reales competunt actiones, nihil sit aliud, quam jus utendi, nec usus, qui etiam personalis est servitus, sit aliud, quam jus tantum utendi rebus alienis salva rei substantia, id est, jus percipiendi fructus & utilitatem aliam in totum, vel pro parte suo nomine, qui possunt ex re, in qua usufructus, seu usus constituitur, provenire, propter quod proprietatis reputatur inutilis, a qua perpetuo abscedit usufructus, seu usus constitutus rebus, ex quibus ipsis stantibus usufructuario, seu usufructuario nulla possit utilitas provenire: patet quod ad hoc, quod talis usufructus, vel usus in re aliqua constitui valeat, requiritur, quod ex re ipsa possit fructus, vel utilitas (salva ipsius rei substantia) ad fructuarium, vel usufructuarium pervenire. Quod si nulla ad ipsos possit ex re ipsa utilitas (salva rei substantia) provenire, quales res constat esse usu consumptibiles, nequaquam possent in rebus

a Vide gloss. postam in Clem. exivi. §. proinde. ver. solutio videtur dicendum.

ipsis cuiquam usufructus, vel usus constitui, vel a quoquam haberi. Adhuc nec jus utendi, quod nec est jus in re, nec servitus personalis, sed mere jus personale, pro quo reales actiones non competunt, in rebus talibus, vel rebus ipsis utendi potest constitui vel haberi, cum & jus tale exigat, quod ex re ipsa, quæ ad utendum conceditur, tali modo ad usufructuarium pervenire possit utilitas aliqua, ac cum usu permanere usufructuarii, substantia salva rei, quod nequaquam potest (sicut ad sensum potest percipi) in rebus usu consumptibilibus reperiri. Rursus nec simplex usus, qui nec est servitus, nec pro illo competit jus utendi, in talibus rebus potest constitui vel haberi: cum enim uti re aliqua, nihil sit aliud proprie, quam fructus rei sive utilitatem aliam in solidum vel pro parte recipere, qui ex ea possunt (salva rei substantia) provenire: restat quod re illa uti quis nequeat, ex qua (ejus salva substantia) nulla sibi provenire potest utilitas, quales res usu consumptibiles esse constat. Ex quibus patet, quod nec usus, qui est servitus personalis, nec jus utendi, quod non est servitus, sed mere jus personale, nec actus ipse utendi sine jure aliquo possunt in rebus usu consumptibilibus constitui, vel haberi, cum quodlibet præmissorum exigat, quod ex re ipsa (salva rei substantia) possit habenti jus utendi, seu utenti ex re ipsa utilitas aliqua provenire, quod utique in rebus nequit usu consumptibilibus reperiri. Nec obviat supra dictis, quod idem prædecessor noster in ordinatione prædicta etiam illorum, quæ ad vitæ sustentationem pertinent, sibi & Romanæ Ecclesiæ dominium reservavit: hoc enim de rebus illis duntaxat debet intelligi, quæ usu non sunt consumptibiles, sine quibus humana vita non est sustentabilis, quæ utique non sunt pauca. Licet autem in rebus usu consumptibilibus, nec jus utendi, nec ipsum uti possit constitui, vel haberi, ipsis tamen poterit jus abuti. Abuti autem (dum tractatur de rebus usu consumptibilibus) pro re consumptione sumitur, quod ei opponitur, quod est uti. Uti quidem præsupponit, quod cum usu, salva rei substantia, maneat, sed abuti exigit, quod cum actu hujusmodi rei substantia consumatur: cum abuti nihil aliud, quam contra naturam usus uti in hac materia proprie possit dici. Licet autem quis re usibili absque jure utendi aliquo uti possit, ipsum tamen uti etiam in re tali absque jure utendi separato a dominio vel conjuncto, nec ab aliquo potest constitui, nec a quoquam haberi. Et quod talis usus constitui nequeat, ex hoc patet, quod dare vel constituere quod suum non est, nec ad se pertinet, nemo potest: licet interdum illud dare possit aliter, quam sit suum. Actus autem ipse utendi ad utentem pertinet, in quantum quis suorum actuum per liberum arbitrium & voluntatem Dominus dicitur, cum per hoc illos non exercere valeat, vel etiam exercere: non autem actus ipse utendi ad eum pertinet, qui concedit alii, quod in re sua actum illum valeat exercere: quod utique nihil est aliud, quam quod actum suum ad rem concedentis ad actum suum utens valeat applicare. Sicut qui equum suum alicui commodat, non actum equitandi concedit commodatario, sed quod actum illum in equo suo valeat exercere: quod non est utique actum utendi simplicem concedere sine jure, cum hæc concedere nihil sit aliud, quam concedere jus utendi: quod quidem jus utendi separatum a proprietate seu dominio in rebus, quæ usu consumuntur, nequit constitui: ut patet manifestius ex prædictis. Præterea quod simplex usus, id est, sine jure utendi a proprietate seu dominio separatus, etiam in re usibili haberi nequeat, sic præbatur: si enim possit haberi usus talis, aut ante actum ipsum, aut in ipso actu, aut post completum actum hujusmodi haberetur. Quod autem hoc nequeat fieri, ex hoc patet, quod

non est, nequaquam haberi potest: patet autem, quod actus ipse, antequam exerceatur, aut etiam dum exerceatur, aut postquam perfectus est, in rerum natura non est; ex quo sequitur, quod haberi minime potest: licet enim & ante actum ipsum quis facultatem illam habeat exercendi, per hoc tamen actus ipse in rerum natura, nisi in potentia, non existit: cum autem actus est in fieri, nec adhuc quod ipse actus in rerum natura sit, potest dici, licet pro eo quod sit in fieri, dici possit: quod enim de actu, qui est in fieri, præterit, vel futurum est, jam non est in rerum natura, sed in memoria, vel apprehensione tantum est: quare, nisi prout in memoria vel apprehensione tantum est, haberi nequaquam potest. Quod autem in præterito sit, momentaneum, vel instantaneum est, quod utique magis intellectu, quam sensu percipi potest: unde nec potest haberi pro tunc, nisi pro momento illo seu instanti, in quo cum sit, potest dici actum post actum completum: licet si ex facto ipso producta res aliqua fuerit, res ipsa aliqua facta haberi valeat, factum tamen ipsum, quod jam transit, nisi in memoria (prout supra dictum est) non habetur. Præterea si simplex usus absque jure utendi haberi possit ab aliquo, constat, quod non justus esset actus utendi hujusmodi reputandus: cum ille usus fuerit, cui jus non competeat utendi: talis autem usus non justus ad perfectionis statum nequaquam pertinet, nec perfectioni aliquid adjicit, sed sibi repugnare potius ac detrudere noscitur manifeste. Quod autem usum non justum conditor canonis fratribus ipsis intellexerit reservare, nequaquam debet aliquis sapiens æstimare: imo quod de justo intellexerit, ex eo potest evidentius apparere, quod in eadem ordinatione curavit adjicere, quod illarum rerum duntaxat in se, & Ecclesiam Romanam recipiebat dominium, quarum usum facti liceret habere fratribus, seu ordini antedictis, subjungens nihilominus, quod non rerum omnium usum habere debeant fratres ipsi: quantum autem ad usum facti simplicem absque omni jure utendi attinet nulla rerum quoad fratres differentia est censenda: sic enim uti de facto possunt prohibitis, ut permissis: quare præmissa rerum distinctio ad illum usum facti potius est referenda, pro quo ipsis competeat fratribus jus utendi: quarundam enim rerum usus fratribus ipsis prohibitus noscitur, & quarundam permissus: ex quo sequitur, quod usus facti, de quo ordinatione loquitur, de tali intelligi debeat, qui justus sit, id est, pro quo competeat jus utendi: & hoc conditor ipse canonis exprimit evidenter, cum in eadem ordinatione adjecerit, quod moderatus usus in expressis prius rebus ipsis fratribus est concessus. Præterea si in rebus consumptibilibus possit usus constitui, vel haberi, nequaquam simplex, nec a rei substantia, proprietate, seu dominio separatus usus hujusmodi possit dici, cum per talem usum, id est, utendi actum, & in ipso actu, & cum ipso actu res consumatur hujusmodi, ac in ipsius rei exerceatur substantia, nec sine rei ipsius consumptione esse valeat usus talis: ex quo patet, quod usus talis nec simplex, nec separatus a dominio potest dici. Rursus & nedum fratribus ipsis ordinatione prædicta non profuit, sed etiam occasionaliter honori sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ non leviter detrahit, & detraxit. Nunquid non præfata Ecclesiæ derogatur honori, si ipsam oporteat nunc in foro Ecclesiastico, nunc in seculari, interdum quoque coram pedaneis Judicibus, & pierunque pro rebus parvis, & vilibus continue litigare? Hoc autem notum est fieri, cum occasione retentionis dicti domini omnes causæ occurrentes agendo, vel defendendo pro bonis hujusmodi nomine Romanæ Ecclesiæ, virtute cujusdam privilegii,

a Vide Bart. lib. 2. memori c. 8. dist. dicentem constitutionem Martini non prorsus correctam. adde Baldum relatum per Per. de Anchar. in Dlem. cxiij.

a fel. record. Martino Papa quarto prædecessore nostro concessi, super hoc agitentur, & (quod gravius est censendum) procuratores causarum hujusmodi multos vexare dicuntur indebite, licet potestas attributa procuratoribus talibus per privilegium antedictum, quoad administrationem bonorum præmissorum dudum servata non fuerit, nec servetur, quæ omnia in notam, & injuriam sanctæ Romanæ Ecclesiæ non est dubium redundare. Adhuc ordinatione antedicta Ecclesiarum Prælati, & Rectoribus gravis existere nimium & molesta monstratur. Nunquid non grave præmissis potest existeret, quod ipsos oporteat se opponere sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quæ ipsorum caput noscitur, & magistrum, ac cum ea agendo, vel defendendo litigare assidue, vel cedere juri suo hoc tamen oportet illos tacere, cum in multis dicti fratres prædictis existere dicuntur injurii, sicut multorum Prælatorum, & Rectorum diversarum provinciarum adhuc in curia existentium haberi infamatio, qui quidem fratres facta sua per procuratores nituntur defendere antedictos. Nos itaque, qui veritatem tenemur colere, velut ille, qui illius, qui veritas noscitur, licet immeriti, vicem teneamus in terris, illa volentes in sancta Dei Ecclesia, quæ non verbo obtinet tantum, sed quæ re potius observari: præmissis in scrutinio rectæ considerationis adductis, ac deliberatione cum fratribus nostris, & multis aliis præhabita diligenti, dignum arbitrantes, & congruum, professoris dicti ordinis non verbis tantum, non simulatis actibus, sed operibus claris, veritate suffultis, perfectioris status, ac altioris paupertatis sibi prærogativam præ aliis mendicantibus vindicare, ac nihilominus honori sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, cujus obnubilari posset gloria, si tam perveris simulationi, quæ profecto & ipsis simulantibus officit, & aliis scandalii materiam subministrat, dissimulando illi occurrere consentiret: ac insuper volentes indemnitati Prælatorum, & Rectorum salubriter super hoc providere, nolentes in posterum sub prætextu seu pallio talis domini temporalis, verbalis, nudi, ac ænigmatici, tanta bona, quanta dicti fratres faciunt, infici, ac fomentum tantis malis, quanta procedunt ex simulatione hujusmodi, ministrare: de fratrum nostrorum consilio hoc edicto in perpetuum valituro sancimus, quod in bonis, quæ in posterum conferentur, vel offerentur, aut alias quomodolibet obvenire contingeret fratribus, seu ordini supradictis (exceptis Ecclesiis, oratoriis, officinis, & habitationibus, ac vasis, libris & vestimentis divinis officiis dedicatis, vel dedicandis, quæ ad ipsos obvenirent in futurum, ad quæ se non extendunt adeo inconvenientia supradicta, propter quod constitutionem istam ad illa extendi volumus) nullum jus, seu dominium aliquod occasione ordinationis prædictæ, seu cujusvis alterius a quocunque prædecessorum nostrorum super hoc specialiter editæ, Romanæ Ecclesiæ acquiratur, sed quoad hoc habeantur prorsus ordinationes hujusmodi pro non factis. Per hoc autem in his, quæ absque dictis ordinationibus in bonis prædictis ad dictam Ecclesiam provenire, vel pertinere quomodolibet poterant, vel debebant, nullum eidem parari præjudicium volumus, sed illa sibi expressius intacta, & inviolata servamus. Et quia præfatum Martini Papæ prædecessoris nostri privilegium dudum servatum quoad administrationem bonorum præmissorum non existit, nec servatur: ac ipsorum procuratorum officium, qui nominantur a Ministris, & custodibus dicti ordinis, Ecclesiæ Romanæ injuriosum, ac multis aliis molestum noscitur, & etiam onerosum: districtius inhibemus, ne deinceps pro recipiendis, petendis, extorquendis, defendendis, seu administrandis bonis, quæ in posterum fratribus, vel ordini prædictis offerri, vel conferri, seu alias obvenire

continget, quicquam nominetur a quoquam, seu constituat amodo nomine sanctæ Romanæ Ecclesiæ procurator: nec occasione cujusvis privilegii quicunque administrationem quorumcumque bonorum, quæ obvenire fratribus ipsis, vel ordini contingeret in posterum, in judicio, vel extra, agendo, vel defendendo, supplicando, vel alias quomodolibet assumere, vel exercere dictæ Ecclesiæ nomine audeat, nisi de sedis Apostolicæ licentia speciali: decernentes irritum, & inane, si secus a quoquam in posterum contigerit attentari: non obstantibus quibuscunque privilegiis a Martino Papa prædicto, vel aliis prædecessoribus nostris ipsis fratribus, vel ordini sub quacunque forma, vel expressione verborum concessis. Per hoc autem dicti ordinis regulæ in aliquo non intendimus derogare, nec privilegiis fratribus ipsis, seu eorum ordini ab Apostolica sede concessis (nisi duntaxat quoad præmissa, & ista tangentia) præjudicium aliquod generare. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, inhibitionis, constitutionis, & intentionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit &c. Datum Avenion. 6. Idus Decemb. Pontificatus nostri Anno 7.

C A P. IV.

Opinio, quæ asserit Christum, & ejus discipulos nihil habuisse, & in his, quæ habuerunt, nullum jus eis fuisse, erronea est, & hæretica. Hæc Extravagans est valde notabilis, & glossas habet profundas, quæ sunt ex sacra Scriptura fontibus haurit. Si diligenter Extravagantem præcedentem, & sequentem inspexerit, locum hunc aptum fuisse assignatum mea opinione dixeris.

Cum a inter nonnullos viros scholasticos sæpe contingat in dubium revocari, utrum pertinaciter affirmate Redemptorem nostrum, ac Dominum Jesum Christum, ejusque Apostolos in speciali non habuisse aliqua, nec in communi etiam, hæreticum sit censendum, diversa, & adversa etiam sententibus circa illud: Nos huic concertationi finem imponere cupientes, asserionem hujusmodi pertinacem, cum Scripturæ sacre, quæ in pierisque locis ipsos nonnulla habuisse asserit, contradicat expresse, ipsamque Scripturam sacram, per quam utique fidei orthodoxæ probantur articuli, quoad præmissa fermentum aperte supponat continere mendacii, ac per consequens quantum in ea est, ejus in totum fidem evacuans, fidem catholicam reddat, ejus probationem adimens, dubiam, & incertam, deinceps erroneam fore censendam, & hæreticam de fratrum nostrorum consilio hoc perpetuo declaramus edicto. Rursus in posterum pertinaciter affirmare, quod Redemptori nostro prædicto, ejusque Apostolis iis, quæ ipsos habuisse Scriptura sacra testatur, nequaquam jus ipsis utendi competierit, nec illa vendendi, seu donandi jus habuerint, aut ex ipsis alia acquirendi, quæ tamen ipsos de præmissis fecisse Scriptura sacra testatur, seu ipsos potuisse facere supponit expresse, cum talis assertio ipsorum usum, & gesta evidenter includat, in præmissis non justa, quod utique de usu, gestis, seu factis Redemptoris nostri Dei filii sentire nefas est, sacre Scripturæ contrarium, & doctrinæ catholicæ inimicum: asserionem ipsam pertinacem de fratrum nostrorum consilio deinceps erroneam fore censendam merito, ac hæreticam declaramus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum declarationum infringere, vel ausu ei temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Avenion. 2. Idus Novemb. Anno 7.

C A P. V.

Reprobatur opinio illorum detractorum, qui præsumunt impugnare constitutiones Joan. XXII. Ad conditorem canonum

a Vide B. Ant. p. 3. tit. 12. c. 4. §. 23. & Turrecrem. in summa de Eccl. l. 2. c. 252. ad 10. argum.

&c. Cum in re nonnullos, supra immediate præcedentes. Et præmissis responsionibus ad omnes eorum objectiones tandem declarantur tanquam hæretici, & Romane Ecclesiæ rebelles, ab omnibus evitandi, si deinceps scienter verbo, vel scripto aliquid defendere, vel approbare contra illos præsumpserint. Hic habetur sub parte secunda, & tertia, de clavium materia, proluxa, & utilis disputatio.

Quia quorundam mentes sic pater mendacii dicitur excelsæ, quod nostris constitutionibus, quarum una incipit, Ad conditorem canonum: alia vero, Cum inter nonnullos: utique tam cum fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quam cum multis Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque Ecclesiarum Prælati, necnon & compluribus sanctæ Theologiæ Magistris, ac utriusque juris Professoribus deliberatione præhabita diligenti digestis, ac de præmissorum fratrum nostrorum consilio promulgatis, non absque multa temeritate plecibili nisi sunt detrahere, & nituntur veritatem, quam continent, per falsas insanas obfuscare. Nos tam peniciosus ausibus, ne eorum doctrina pestifera simplicium animos labefacere, ac in sui erroris devium deducere valeat, de eorundem fratrum consilio decernimus super hoc salubriter (ut sequitur) providere. Ad impugnandas autem constitutiones prædictas supra scripta ratione, tam verbo, quam scripto usi sunt publice, sicut fertur: illud, inquit, quod per clavem scientiæ, in fide, ac moribus semel definitum Romani Pontifices, adeo immutabile perseverat, quod illud successoribus revocare non licet in dubium, nec contrarium affirmare: licet de iis, quæ per clavem potestatis ordinaverint, asserant secus esse. In confirmatione autem regulæ ordinis fratrum Minorum, Honorii tertii, Gregorii noni, Innocentii quarti, Alexandri quarti, Nicolai quarti, prædecessorum nostrorum summorum Pontificum hæc verba asserunt contineri: hæc est regula Evangelica Christi, & Apostolorum imitatrix, quæ nihil in hoc mundo habet proprium, vel commune, sed in rebus, quibus utuntur, habent simplicem usum facti, his addere præsumentes, præfatos summos Pontifices, & multa Concilia generalia per clavem scientiæ definisse paupertatem Christi, & Apostolorum constituisse perfecte in expropriatione cujuslibet temporalis domini civilis, & mundani, & sustentationem eorum in solo, & nudo usu facti etiam constituisse: ex quibus nituntur concludere, non licuisse, nec licere ipsorum successoribus contra præmissa aliquid immutare. Ideoque cum constitutio nostra in ratione prædicta, contra definitiones prædictorum prædecessorum nostrorum (sicut asserunt) definitum, Christum, & Apostolos in iis, quæ habuerunt, habuisse non tantum simplicem usum facti, sed jus faciendi de ipsis, eosque ipsos fecisse Scriptura sacra testatur: pertinacem asserionem dicentium ipsos jus hujusmodi minime habuisse, cum actus illorum fuisse concludant non justos, quod de Christo nefas est dicere, hæreticam declarando: concludere satagunt, licet falso, nobis non licuisse declarare, vel statuere supra dicta. Item quia constitutio, Ad conditorem canonum: contra definitiones prædictas fratres Minores asserit non posse habere in re aliqua simplicem usum facti, nituntur similiter concludere contra ipsam. Quod autem quod in ratione prædicta præmittitur, videlicet, quod illa, quæ per clavem scientiæ, in fide ac moribus a summis Pontificibus semel sunt definita, eorum successoribus revocare non licet in dubium, nec contrarium affirmare, licet secus sit (sicut dicunt) in iis, quæ per clavem potestatis per summos Pontifices ordinantur, prorsus sit contrarium veritati, patet ex sequentibus evidenter: primo quidem secundum illos, qui tenent clavem spiri-